

Gemeenteraad Heerenveen
Crackstraat 2
8441 ES HEERENVEEN

uw brief van:	ons kenmerk:	bijlage(n):	datum:
	Z.24.442561		09-07-2025
	D.25.1996857		

Onderwerp: actualisatie 'Nadere regels Uitstallingen' centrum Heerenveen

Beste raad,

Met deze brief informeren wij u graag over ons besluit om de richtlijnen voor uitstallingen in het centrum van Heerenveen te actualiseren. Dit doen we door de '*Nadere Regels Uitstallingen van Goederen bij Winkels*' behorende bij de Algemeen Plaatselijke Verordening (APV) Heerenveen, aan te passen.

Inleiding

De gemeente Heerenveen werkt aan de herstructurering van het centrum van Heerenveen op basis van de in december 2019 door de raad vastgestelde Centrumvisie. Hierin wordt gestreefd naar een centrum dat goed bereikbaar, schoon, heel, veilig en gastvrij is. Een belangrijk aandachtspunt binnen deze visie zijn de uitstallingen van bedrijven in de winkelstraten. Dit thema is ook expliciet benoemd in de G1000-burgerbesluiten die mede ten grondslag liggen aan de Centrumvisie.

In de huidige situatie is sprake van relatief veel uitstallingen, die (soms) ver buiten de gevel geplaatst worden. Dit leidt tot een rommelig straatbeeld en beperkt de toegankelijkheid. Bij de herinrichting van het kernwinkelgebied, waarin meer ruimte wordt gecreëerd voor groen en zitgelegenheden, kan deze situatie niet blijven bestaan. Daarom moeten de richtlijnen voor uitstallingen opnieuw tegen het licht worden gehouden en geactualiseerd. Communicatie en handhaving zijn belangrijke voorwaarden.

Belangrijkste richtlijnen

De kern van de nieuwe Nadere Regels Uitstallingen bestaat uit drie hoofdpunten:

- Toegankelijkheid van winkels is een belangrijke voorwaarde. Tussen de winkelgevels en de -entrees en aanwezige groenvakken/zitplekken (die ingepast worden in de winkelstraten tijdens de herinrichting) dient altijd minimaal 1,5 meter toegangsruimte te blijven bestaan. *Dit is de hoofdregel.*

- Ondernemers behouden ruimte om zichzelf te etaleren en extra omzet te behalen via uitstallingen. Als aan de voorwaarde van 1,5 meter toegankelijkheid wordt voldaan, zijn uitstallingen toegestaan binnen een strook van 1 meter diep vanaf de gevel.
- De omvang van uitstallingen worden in de Nadere Regels gemaximeerd. Als basis geldt een maximale breedte van 2 meter langs de gevel en een hoogte van 1,5 meter. Alleen bij panden met een gevelbreedte van 10 meter of meer wordt een breedte van 3 meter toegestaan.
- De geactualiseerde Nadere Regels Uitstallingen gelden voor het gehele centrum zoals gedefinieerd in de centrumvisie. Ook het Stationsgebied en de Herenwal worden opgenomen in het werkgebied.
- Bijzondere situaties gelden voor:
 - De *Romkessteeg*, waar in overleg een maatwerksituatie wordt vastgelegd. De hoofdregel van 1,5 meter doorgangsruijmt blijft zonder meer van kracht.
 - De *Sieversstraat*, op locaties met een droogloop/arcade. Hier geldt dat de droogloop vrij moet blijven van uitstallingen, en dat de uitstallingsstrook van 1 meter breed wordt gemeten vanaf de buitenzijde van de droogloop.

Met bovenstaande keuzes worden de bestaande regels beperkt aangescherpt. De basisregel van één meter vanaf de gevel en twee meter langs de gevel bestond al, maar de hoofdregel van minimaal 1,5 meter doorgangsruijmt was hier nog niet boven geplaatst. Ook wordt de maximale uitstallingshoogte aangescherpt (1,5 meter in plaats van 1,75 meter).

De belangrijkste reden hiervoor is dat we streven naar een straatbeeld waarbij gevels/etalages niet volledig achter uitstallingen verdwijnen en massale uitstallingen worden beperkt. Ook expliciteren we de situatie met betrekking tot Romkessteeg en Sieversstraat.

De aangescherpte regels passen goed bij de nieuwe situatie in het kernwinkelgebied na herinrichting. In het overgrote deel van het gebied is er straks voldoende ruimte beschikbaar om én de 1,5 meter doorgang altijd te waarborgen én winkeliers de ruimte te geven om uitstallingen te plaatsen in een zone van maximaal 1 meter diep vanaf de gevel.

Uit analyse blijkt dat op maximaal vijf plekken in het centrum de 1,5 meter doorgangsruijmt in het geding kan komen wanneer de uitstallingsruimte maximaal benut wordt. In dat geval geldt de hoofdregel dat de 1,5 meter doorgangsruijmt altijd gewaarborgd moet worden. Meestal is het voor de betreffende winkel dan vrij eenvoudig om zijn uitstalling iets verderop te plaatsen.

Figuur 1: de uitstallingszone is in het blauw aangegeven. De uitstallingen aan de rechterkant van de straat leiden niet tot een beperking van de doorgang van 1,5 meter. Uitstallingen aan de linkerkant ter hoogte van het bankje met de zittende voetganger doen dat mogelijk wel. In dat geval moet de uitstalling hier zodanig geplaatst worden dat de 1,5 meter doorgang gewaarborgd blijft.

Participatie en draagvlak

Ten bate van de actualisatie van de Nadere Regels Uitstallingen is een participatietraject georganiseerd. Hierbij is overleg gevoerd met de belangrijkste (vertegenwoordigers van) stakeholders in het centrum. Naast afzonderlijke overleggen zijn de vertegenwoordigers ook bijeengekomen in een tijdelijke 'Klankbordgroep Uitstallingen'. Het betreft hier:

- De HCOV (ondernemersvereniging Centrum);
- De G1000-monitorgroep die de uitvoering van de burgerbesluiten bewaakt;
- Het VN-panel Heerenveen (belangenorganisatie voor mindervaliden);
- Een afvaardiging van inwoners uit het centrum.

De genoemde partijen steunen de hier voorgestelde keuzes, waarbij met name de HCOV het belang van goede communicatie richting en tijdens de implementatie benadrukt.

Ook is tijdens het voorproces gesproken met een aantal belanghebbende ondernemers, zoals de winkeliers aan de Romkessteeg.

Figuur 2 : de uitstallingen worden niet in, maar voor de arcades geplaatst. De arcades zelf blijven leeg.

Implementatie, communicatie en handhaving

De implementatie van de nieuwe Nadere Regels is gepland op 1 januari 2026 en valt daarmee grofweg samen met de start van de herinrichting van het kernwinkelgebied. We kiezen ervoor om de Nadere Regels in één keer te implementeren in het gehele gebied. Hiermee zorgen we ervoor dat de uitstallingsituatie in het nieuw heringerichte winkelgebied meteen goed geregeld wordt.

In de aanloop naar en tijdens de implementatie zetten we in op goede en intensieve communicatie. Zo ontwikkelen we een heldere flyer en verspreiden deze in de winkels, geven informatie via de website en andere kanalen en presenteren we de regels bij een HCOV vergadering in het najaar van 2025.

Voor een effectief uitstallingsbeleid en een aantrekkelijk centrum is het noodzakelijk dat er gehandhaafd kan worden. Hiervoor hebben we voldoende BOA-capaciteit beschikbaar. Handhaving is echter wel een laatste stap: bij voorkeur worden situaties in eerste instantie zonder handhaving opgelost.

Bij de start van de implementatieperiode bestaat het idee vanuit de HCOV om een **'uitstallingscoach'** in te zetten: een persoon die ondernemers op het nieuwe uitstallingsbeleid wijst, zonder direct met handhaving te dreigen. Het zou bijvoorbeeld gaan om een oud-ondernemer die enkele uren per week een ronde door het centrum maakt en ondernemers aanspreekt die nog niet volgens de nieuwe regels uitstallen. In eerste instantie wordt de ondernemer vriendelijk

geïnformeerd. Bij een tweede of derde contactmoment kan benoemd worden dat handhaving een reële optie is. Handhaving fungeert uiteindelijk als duidelijke stok achter de deur.

Bel gerust als u vragen heeft

Heeft u vragen over deze brief? Neem dan gerust contact op met Jan Westrik via telefoonnummer 14 05 13.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Heerenveen.
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

T. van Lenthe

M.A. Fokkens-Kelder